

„Ved' čo...?“

Suspírium: „Vari múdrosť nevolá a rozum nevydáva svoj hlas? „Na vás volám, muži, môj hlas znie ľudom! Vy, neskúsení, osvojte si rozvážnosť, a vy, hlúpi, naučte sa rozlišovať! Počúvajte len, ved' podstatné veci rozpoviem a moje pery sa otvoria tomu, čo je správne. (Prís 8,1.4-6).“ Amen.

Pieseň: Chválospev č. 168.: „Žiť s Bohom a s Ním putovať,..."

Pozdrav: „Dávajte pozor a počúvajte môj hlas, sústreďte sa a počúvajte moju reč![...] Správne ho učí, pouča jeho Boh.“ (Iz 28,24.27) Amen.

Suma evanjelia: je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v *Liste apoštola Pavla Rimanom v 11. kapitole od tridsiateho tretieho po tridsiaty šiesty verš* takto: „Ó, hĺbka Božieho bohatstva, múdrosti a poznania! Aké nepochopiteľné sú jeho súdy a aké nevyspytateľné jeho cesty. Ved' kto poznal Pánovo zmýšľanie? Alebo kto bol jeho radcom? Alebo kto mu vopred niečo dal, aby mu to musel vrátiť? Ved' od neho, prostredníctvom neho a pre neho je všetko, jemu sláva na veky. Amen.“ (R 11,33-36) Amen.

Pieseň: Žalm č. 19.: „Ó, Bože nado mnou,..."

Vzdych: „Dôveruj celým srdcom Hospodinovi a nespoliehaj sa na svoj rozum. Na všetkých svojich cestách ho poznávajú a on sám ti urovná chodníky.“ (Prís 3,5-6) Amen.

Lekcia: Kniha Kazateľa 1. kapitola: „*Slová Kazateľa, Dávidovho syna, kráľa v Jeruzaleme. Márnosť márností,*“ povedal Kazateľ, „*márnosť márností, všetko je márnosť.*“ Aký zisk zostane človeku pri všetkej jeho námahe, ktorou sa namáha pod slnkom? Pokolenie odchádza, pokolenie prichádza, zem však stále zostáva. Slnko vychádza, slnko zapadá, náhli sa na svoje miesto, tam, kde zasa vyjde. Vietor veje na juh, obracia sa na sever, stále krúži a krúži, vo svojich okruhoch sa vietor vracia. Všetky potoky tečú do mora, ale more sa nepreplní. Na miesto, kam potoky tečú, ta sa vracajú, aby tiekli znova. Všetky veci unavujú, keď ich človek nedokáže slovami vystihnúť. Oko sa nenasýti pozeraním, ani ucho sa nenaplní počúvaním. Čo bolo, to bude, a čo sa robilo, to sa bude robiť. Niet nič nového pod slnkom. Ak by aj niekto o niečom povedal: „Pozri, toto je nové!“ — už dávno to bolo v časoch, ktoré boli pred nami. Predošlé veci nezostanú v pamäti, ani na to, čo príde, nebudú spomínať tí, čo budú žiť neskôr. Ja, Kazateľ, som bol kráľom nad Izraelom v Jeruzaleme. Predsavzal som si, že budem múdro hľadať a skúmať všetko, čo sa robí pod nebom: ťažkú úlohu dal Boh ľudským synom, aby sa ňou umárali. Videl som všetky skutky, ktoré sa robia pod slnkom, a hľa, všetko je

márnosť a honba za vetrom. To, čo je krivé, nemožno narovnať, a s tým, čo chýba, nemožno počítať. Pomyslel som si: „Získal som väčšiu a hojnejšiu múdrosť ako všetci, ktorí predom mnou vládli nad Jeruzalemom, a moje srdce zakúsilo veľa múdrosti a poznania.“ Predsavzal som si, že spoznám múdrosť a poznanie, hlúposť i bláznovstvo. Zistil som však, že aj to je honba za vetrom. Veď pri mnohej múdrosti je mnoho mrzutosti a kto zväčšuje poznanie, zväčšuje bolesť.“

Modlitba: Obyvatelia Sionu aj dnes počujú prostredníctvom večného, vznešeného a milostivého Boha v Pána Ježiša Krista, že evanjelium je určené práve im. Ďakujeme, že si prítomný, Tvoja žiarivá, silná a víťazoslávna osobnosť, ozdobená milosrdenstvom, sa presúva do našich srdc. Drahý poklad náš, Spasiteľ náš, nie je nič slávnejšie ako Ty! Vitaj, Hosanna! Prosíme Ťa, aby sme opäť počuli prísľub Tvojej neutíchajúcej lojality, keďže nevieme vôbec nič, len to, že všetko zachovávaš a aj nás usmerňuješ. Prosíme, aby si stále miloval svoj ľud, Izrael, svoju cirkev a celý svet. Keď nás trápi hlboké utrpenie a strašné problémy okolo nás, povedz nám, že Tvoja láska nikdy nekončí. Tvoja vernosť znamená všetko, nemenný Hospodine náš. Tak sa dotkni našich srdc cez Tvoje Slovo, uzdrav našu dušu a telo cez Tvoje Slovo, osvieť naše srdcia radosťou cez Tvoje Slovo, uteš nás a požehnaj nás cez Tvoje Slovo. Pomôž nám žiť svoj život ako ľudia, ktorých si obdaroval, posvätil a urobil veľkými skrze Ježišovu krv. Amen.

Pieseň: 289. chválospev: „Bože, v tme reč Tvoja skvelá...“

Vzdych: „Dobrý je Hospodin voči tým, čo v neho dúfajú, voči duši, ktorá ho hľadá.“ (Nár 3,25) Amen.

Biblický text: Evanjelium podľa Matúša 16. kapitola, 26. verš:

„Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život?“

Milí bratia a milé sestry, vďakyvzdanie prinášajúce kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi!

Život je zmena, tvrdia to dnešní sociológovia. Opak tvrdí kazateľ. Človek sa namáha, a Boh neodpovedá. Kazateľ hospodársky rozmýšľa. Kazateľ žijúci v Jeruzaleme pozoruje svet. Kazateľ vníma človeka žijúceho pod slnkom a badá, že život je ustavičný kolobeh. Život je cyklus, ktorý sa nemení. Vanitatum vanitas. Márnosť nad márnosť. Všetko sa točí okolo vlastnej osi: dejiny, príroda a človek. Nič a nikto nemá ukončenú dráhu. Kazateľ nebadá konečné výsledky života a

súžitia. Existuje však niekto, kto nie je márnosť, a to je Boh. Kazateľ prežíva osobnú bolesť. Vidí zmeny v spoločnosti, ktoré ho trápia. Vidí seba, ako staručkého pána, ktorý už prežil toho dosť, a vidí novú generáciu, ktorá si nevie poradiť. Práve preto relativizuje a zovšeobecňuje. Jeho osobná bolesť je podľa neho problémom celej spoločnosti. Naše osobné bolesti, naše osobné strasti a naše osobné ťažkosti nás vedú do priepasti a človek všetko relativizuje. To, čo nás zasiahlo, o tom si myslíme, že to platí aj vo všeobecnosti. Drahý brat, milá sestra! Pozoruj svet okolo seba. Nový svet pod nadvládou iných. Nový svet, ktorá sa taktiež vytratí, ako ten predošlý režim. Pozoruj, ale nehľad len na seba, nezovšeobecňuj, ale pýtaj sa Pána, ako žiť, ako bojovať, ako konať vo svete, ktorý je nepriateľom tvojho i môjho Pána. Nerativizuj, ale svieť, lebo podľa Krista si sviecou. Nezovšeobecňuj, ale s nádejou po boku Hospodinovom naozaj sa staň soľou zeme. (viď. Mt 5,13-16) Relativizovať a zovšeobecňovať je márnosť, ale žiť s Bohom, byť a zostať slaný, je veľké prekvapenie i pre tento svet, a pre teba je na osoh. Tomu človeku, ktorý zovšeobecňuje, tomu ostáva iba obrovská bolesť, že to, čo robí človek v súčasnosti, to bude robiť vždy. Obrovská bolesť, že všetko vyšlo nazmar. Bol som popredným predstaviteľom, a teraz nič. Ľudská existencia a jej ťažkosti. Bol som niekto a som niktoš. Boh to dal. Boh to takto zariadil. On to vykonal. Kazateľ je veľký skeptik: „To, čo som robil, to bolo zlé. To, čo robí teraz nová generácia, je z dlhodobého hľadiska, ešte horšie. Systém je zlý. Všetko treba pod Božiu lampu položiť a vykonať korekcie. Čo je zisk? Čo je múdrosť? Čo je práca, aby si z toho mal ušlý zisk? Márnosť nad márnosť. Nezabúdaj na morálku! Nezabúdaj na vlastné prešľapy. Ak ty pracuješ, ale z toho neprofituješ, nemá to význam. Je to zlé. Skúsený človek ako kazateľ, nedefinuje dobrú prácu, len zlý zisk. Skúsený človek hľadá. Chce vedieť viac. Je to človek, ktorý patril medzi urodzených pánov Izraela. Je to stará garnitúra. On pozná, ako to bolo predtým. On vie, čo sa oplátilo, a čo sa neoplatí dnes. Ver tomu, má to vyskúšané. Múdrosť už neplatí. Odbornosť už vymizla z módy, už nie je potrebná. Zakúsil to na

vlastnej koži a utvrdil sa v tom. Autor chce zničiť falošnú nádej v sekulárnom svetonázore bez Boha, aby čitateľ videl vážnu realitu zla, nespravodlivosti a smrti a uvedomil si, že život bez Boha nemá zmysel a neprináša skutočné šťastie. Problém beznádeje sa rieši vierou a dôverou v Boha, ak Ho spoznáme a spoliehame sa na Neho, len preto sa oplatí žiť. Pozrime sa za dočasné, pozemské veci a sústreďme svoju nádej a úsilie na večné a nebeské ciele, len tak môžeme zažiť skutočnú, trvalú nádej, radosť a pokoj. Milý brat! Kde hľadiš? Na zem alebo na nebesá, odkiaľ pochádza Tvoja pomoc? (viď. Ž 121) Drahá sestra! S kým počítaš? S profitom sveta alebo všetko v Tvojom živote závisí od vreleho a živého vzťahu s Kristom, Ktorý aj na teba volá: **„Nasleduj ma!“ (Mt 9,9)** Evanjelista Matúš vie, ako sedel za stolom, na ktorom ležali špinavé peniaze. Evanjelista Matúš vie, čo znamenal zisk a bohatstvo, do čoho vkladal svoju nádej ako mýtnik a o koho sa falošne opieral. Ani jedna túžba alebo cieľ človeka nie sú nové. Ľudia vždy poháňajú rovnaké ciele a túžby, ale uškodia si. Kazateľ už všetko má za sebou, všetko má vyskúšané, budoval, konal, robil, evanjelista Matúš už zanechal svoj starý spôsob života, a predsa poukazuje na to, čo je zisk, v Kom je celý svet ukrytý. Falošná nádej nepodopiera ľudskú dušu. Celý svet mať v hrsti, neznamená žiť. Celým svetom hýbať neznamená získať si všetko. Človek nemôže sám nájsť zmysel svojho života, pripúšťa si vždy len hriech. Vlastným úsilím nemôžeme nič obnoviť. Riešenie si vyžaduje nástroj väčší a účinnejší ako ľudská múdrosť, vynálezy a nápady. Tu potrebujeme Boha, Ktorý robí veľké veci, mocné činy a skutky ozajstné. On hľadí na človeka realisticky, kde ani kazateľ, ani evanjelista Matúš nevidia. Jeho činy zasahujú srdcia i dnes, ktoré nie sú márne, ale nás oslobodia od všetkých márných činov. Boh miluje človeka, to je evanjelium, a nehľadí na to, čo človek, a na to, čo je človeku skryté. Hospodin vykúpi človeka z hriechov. Daruje mu život večný. Jeho prítomnosť je slasťou pre dušu. Toto je múdrosť zhora, ktorá **„je predovšetkým čistá, potom pokojamilovná, vlúdna, ústretová, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, bez**

predsudkov a bez pokrytectva.“ (Jk 3,17) Túto múdrosť zvestoval aj apoštol Pavol: „hovoríme v tajomstve skrytú Božiu múdrosť, ktorú Boh pred vekmi vopred určil nám na slávu.“ (IK 2,7) Kristus je naša múdrosť. Jeho múdrosť nie je zameraná na zisk, ale na pokoru, na poslušnosť voči Otcovi. Ten, Ktorý sa nestará o zisk, ale každému vymeral odplatu v jednom denári, ten je naozaj múdry.

Pozri, človeče, toto je nové! Pozri človeče, toto má hodnotu! Pozri človeče, tu je tvoj ušlý zisk ukrytý! Za Tvoj život Ježiš položil vlastný. Nastala výmena, a to nie hocijaká. Človek nič nedáva. Čo človek dáva, to je márne, ale čo Boh dáva, to je život, to je slasť, to osoží celú dušu, celé telo a celého človeka. Boh dal svojho jednorodeného Syna za svet. Boh dal všetko, čo mal. Boh dal to najcennejšie. Boh dal. Nie na výmenu, ale namiesto teba, mňa a nás všetkých. Dal, aby si si uvedomil, tu všetko, čo máš, stráca hodnotu. **„A hľa, tu je ktosi väčší ako Šalamún“ (Mt 12,42)** a jeho múdrosť. A hľa, tu je Kristus, tvoj Spasiteľ, Oživovateľ, **„jeho meno je Obdivuhodný radca, Mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja“ (Iz 9,6)**, Ktorý nám nechce uškodiť, ale položí svoj život tam, kde to Hospodin zástupov žiada. Za nás, za naše márnотratné životy sa postaví ten, Ktorý každého zachová na večný život. To už nie je badateľná skúsenosť kazateľa, ale živá skúsenosť s Bohom, Ktorý nie márne, ale pre život koná a ukazuje to, čo osoží človeku.

Ježišove otázky sú na mieste ako aj skúsenosť kazateľa má svoju hodnotu. Neotrasiteľné kráľovstvo je pre človeka nie svet, ale nebesá. Život človeka je život ukrytý v Kristovi, ktorý sa aj nás otvorene pýta, ktorí chcú žiť lepší život: **„Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život?“** Amen.

Modlitba:

„Od počiatku oznamujem budúcnosť, od pradávna to, čo sa ešte nestalo. Hovorím: Môj zámer trvá, všetko čo chcem, urobím.“ (Iz 46,10)

„Rozpomeň sa na dávne dni, uvažuj o rokoch dávnych pokolení, spýtaj sa svojho otca a oznámi ti, svojich starcov a povedia ti, kedy Najvyšší určoval národom dedičstvo, kedy rozdeľoval ľudských synov, vyznačoval hranice národom a Izraelitom podľa ich počtu.“ (VMojž 32,7-9)

„Hľadajte Hospodina, všetci pokorní zeme, vy, čo konáte podľa jeho práva. Hľadajte spravodlivosť, hľadajte pokoru, azda sa skryjete v deň Hospodinovho hnevu.“ (Sof 2,3)

„Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, oblečte si milosrdný súcit, dobrotivosť, pokoru, miernosť, trpezlivosť,...“ (Kol 3,12)

„Proste teda a dostanete, aby vaša radosť bola úplná!“ (Jn 16,24b)

„Bože, tvoja cesta je svätá! Ktorý boh je taký veľký ako náš Boh?“ (Ž 77,14)

„Bázeň pred Hospodinom je čistá, zostáva naveky; Hospodinove výroky sú pravdivé, všetky sú spravodlivé. Vzácnejšie sú ako zlato, ako množstvo rýdzeho zlata; sladšie sú ako med, ako med z plástov. Napomínajú aj tvojho služobníka; kto ich zachováva, má hojnú odmenu. (Ž 19,10-12)“

„Vyšiel som od Otca a prišiel som na svet; a znova opúšťam svet a idem k Otcovi.“ (Jn 16,28)

„Veď Boh je moja spása, dôverujem mu a nezľaknem sa, lebo moja sila a pieseň je Hospodin, Hospodin sa mi stal spásou.“ (Iz 12,2)

„Ale vďaka Bohu, ktorý nám v Kristovi vždy dáva víťazíť a na každom mieste skrze nás zjavuje vôňu svojho poznania. Lebo sme Kristovou vôňou, príjemnou Bohu uprostred tých, čo získavajú spásu aj medzi tými, čo hynú; ...“ (IIK 2,14)

Modlitba Pánova

Ofera: „Nikto nech nehľadá, čo osoží iba jemu, ale to, čo osoží inému.“ (IK 10,24)

Požehnanie: „Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek, a dostane ju.“ (Jk 1,5)

Pieseň: Chválospev č. 301: „Boh náš je láska...“